

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 „ . . . 10 „
1/2 „ . . . 5 „
Za Nemčijo K 10.00.
Za Ameriko in inozemstvo K 20.—
Posamične številke stanje 10 vin.

Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upraviništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Shod,

ki se je imel vršiti v nedeljo 2. t. m. v Gorici z dnevnim redom:

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico

je bil na večstransko željo iz okolice odložen na prihodnjo nedeljo 9. februvarija.

Shod v Ajdovščini.

Ajdovščina, 2. februarja 1913.

Danes se je vršil v občinski dvorani shod trgovcev in obrtnikov, ki ga je sklical Narodni odbor združenih Slovencev v Gorici. Kljub temu, da je bilo vreme skrajno neprijetno, je bil shod izredno dobro obiskan. Bili so navzoči, ne samo ajdovski trgovci in obrtniki, ampak prihitelo je vse polno oseb tudi iz ajdovske okolice, kljub dežju in kljub temu, da so izvedeli še le isti dan, da se shod vrši. Ta velika udeležba pač dokazuje, kako veliko zanimanje vlada v Ajdovščini za zadevo goriške trgovsko-obrtno zbornice.

Shod je otvoril v imenu Narodnega odbora g. profesor Košnik iz Gorice. Za predsednika je bil izvoljen na predlog g. župana Kovača g. Bratina, za zapisničarja g. Vodeb. O volitvah v trgovsko-obrtno zbornico je referiral g. Košnik. Z neobičajno pozornostjo so sledili zborovalci stvarnim, in v svoji stvarnosti vendar tako prepričevalnim izvajanjem g. Košnika, ki je v svojem temeljitem in lepo zasnovanem govoru razložil poslušalcem, kakih sredstev so se posluževali nasprotniki pri volitvah v trgovsko-obrtno zbornico.

POTAPENKO:

Generalova hči.

Prevel: A. M.

(Dalje.)

»Opomogla sem se polagoma, počasi; vse je osupnila moja molčečnost. Kadar so me vprašali kaj, sem odgovarjala kratko na vprašanje, sama pa nisem zadajala nikakršnih vprašanj, kakor da me zunanji svet prav nič več ne zanima. Babica, ki se je bila zdaj za stalno preselila v mojo sobo, je sedela po cele dni v naslonjaču in pletla za dobrodelno loterijo, pripovedovala mi, da je moja bolezen grozno prestrašila vse, da se je papa dolžil, da je on kriv vsega, a nekoč da je dejal po obedu s solznimi očmi: »Dekle ima pravično srce... Seveda mi stari imam svoje račune, ali njej pa so tuji, zato se nam je uprla... Knez je odpotoval v Peterburg, in se ni niti poslevil pri nas, vsaj zaradi spodobnosti. — Samo babica je bila na moji strani. A to morda zato, ker sem ležala v postelji tako sahotna, slaba, onemogla. Toda mene ni prav nič zanimalo vse to, kar je govorila. Jaz sem se vse zagledala v svoj notranji svet, ki mi je naskrat postal širok, živ in zelo zanimiv.

Pojasnil je vso zadevo tudi s pravnega stališča in dokazal, kako pravična bi bila reforma volilnega reda, kakoršno zahtevajo Slovenci. Živahno odobravanje je sledilo govorniku, ko je govoril o vzrokih slovenske abstinence. Razpoloženje med ajdovskimi obrtniki in trgovci dokazuje, da je Narodni odbor pravo zadel, ko se je odločil se ne udeležiti volitev.

Po govoru g. Košnika, ki je napravil na navzoče globok vtis, se je priglasi k besedi g. župan Kovač, ta predboritelj v borbi za vpliv Slovencev v trgovsko-obrtni zbornici. V jednatih besedah, iz katerih je govorila velika izkušnost, je g. župan predložil navzočim vso dosedanje borbo v svrhu, da bi bili tudi Slovenci zastopani v trgovsko-obrtni zbornici. Pravil je o nezaslišanih krivicah, ki se godijo slovenskim trgovcem in obrtnikom; ti so povsodi zapostavljeni, dočim podpira trgovska in obrtna zbornica z vso silo laške trgovce, jim daje nasvete in informacije, itd. Furlanija ima že avneje telefonsko zvezo, Ajdovščina pa seve zaman čaka, da bi se v tem oziru kaj zgodilo.

Slednjič se je oglasil k besedi še g. dr. Vošnjak iz Gorice.

Predložene resolucije so bile ednoglasično sprejete. Shod, ki se je vršil v Ajdovščini in ki je imel tako lep izid, pač priča, kako zdrava je bila misel in sklep Narodnega odbora prirejati shode po deželi, na katerih bi se pojasnilo trgovcem in obrtnikom, kako hudo so prikrajšani po sedanjem režimu v trgovsko-obrtni zbornici, in na katerih bi se jih bodrilo k novemu delu, ki mora konečno prinesiti sadove.

Jugoslovansko vprašanje.

(V. Knaflič.)

Današnji položaj Jugoslovanov.

(Dalje.)

Politična organizacija, ki sega od Suedetov do Egejskega morja in Črnega morja, ne more biti drugačna, kakor zvezna. Kam vodi oni centralizem, ki ne temelji na avtonomiji, kaže Avstrija, ki ne pride iz latentne krize in kopiči političen pogrešek na pogrešek. Še lepše je to pokazala Turčija, katere latentna kriza se je izpremenila v akutno do uničenja nekdanje državne veljave. Balkanska državna zveza bo morala dovoliti popolno avtonomijo tudi svojim nedržavnim narodom kakor Cincarom, Kucovlahom, sedaj preganjenim Turkom i. t. d. Toda v velikih potezih je ta avtonomistični program na Balkanu že rešen, ker tvorijo tri velike balkanske narodnosti, Srbi, Bulgari in Grki že sedaj svoja državna telesa, četrto, albansko telo se pa menda pripravlja. Težje je v Avstriji. Kajti kratkovidna politika vodilnih krogov je doslej še vedno nasprotovala temu, kar je za nas edino mogoče. Naloga vseh poštenih in dobro mislečih avstrijskih politikov bo, urediti v tem stoletju to najbolj perečo notranje avstrijsko vprašanje. Prva je odprava dualizma. Oni Nemci, ki se boje kake dalekosežne kulturne izgube, se prav lahko potolažijo. Kajti Avstrija je sicer lahko avtonomistična, demokratična država, ona more odpraviti nemško-magjarski centralizem, kar bo pa na njegovo mesto stopilo, ne bo nobeno izključno samoslovanstvo. Mislim, da bi ravno enakopravnost v obliki politične avtonomije mnogo bolj povzdignila kulturne moči naroda, nego jih razvija sedanji boj za ohranitev hegemonije. Nemški narod, to moremo brez drugega priznati, more vedno še ostati močan kulturni faktor v Avstriji, da, lahko postane mnogo važnejši kulturni faktor, nego je doslej. Avstrijske Nemce družijo z onimi v rajhu močna vez, deloma duševna, deloma zavest narodne skupnosti. Politična oblika nemške narodnosti pa vendar ni ona, katero si žele Vsenemci veliki Grossdeutscher Bund od Belte do Adrije, Bund, ki bi brez želodčnih bolečin prebavil vse Čehe, Poljake, Magjare, Jugoslovane. Vsaj številni zemljevidi bodočnosti, izšli n. pr. pri Perthesu in drugje, dokazujejo, da imajo Vsenemci res toliko apetita. Toda poslanstvo nemškega naroda je drugačno. V politični ločitvi avstrijskih Nemcev od rajhovskih je izra-

bico. Nekako instinktivno sem se ogibala matere in očeta, dočim me je na babici nekaj vabilo k sebi.

»Ah, Klava, Klava!« je govorila babica, kimajoč z glavo »ti mi ne ugajaš, ne ugajaš mi!...«

»Jaz sama sebi ne ugajam, babica,« sem odgovorila in vzdihnila.

»No, to ni nič, to je celo dobro... Kadar človek ne ugaja samemu sebi, pomeni to, da postaja boljši.«

»Zares? Postajam boljša?.. Ali veš ti, babica, kako sem hudobna?«

»Ti? O, moj Bog! Če bi bil ves svet tako hudoben, kakor si ti, tedaj bi bil raj na zemlji!...«

»Ti ne veš, babica...«

»In ni treba, da bi vedela...«

»Meni pa se je nenadoma zahotelo, da ji povem vse, in povedala sem ji. Zatajila nisem ničesar. Babica je bila ves čas resna, a ko sem dovršila pripovedovanje, je dolgo molčala.

»To je zato, ljuba moja, ker te niso naučili nikakršnega dela. Z ničemer se ni pečala niti tvoja glava, niti roke... Jaz sem vedno govorila tvojemu očetu, da vaju nepravilno vzgaja. Da, da, vedno sem mu to govorila. Nas le niso tako vzgajali. Učili so nas šivati, gospodinjiti, to, tisto, zdaj pa mislijo, da je to grdo, sramotno...

žena dvostročnost nemškega problema: osvoboditi se dosedanje imperialistične politike, postati činitelj svetovnega miru, množitelj kulture ter v to svrhu v svojem okrožju dobojevati boj med napredkom in reakcijo, demokracijo in konservatizmom, reševati socialno vprašanje, je naloga rajha. Da je ta naloga jako velika in da so rajhovski Nemci še daleč od njene izvršitve, kaže n. pr. westfalsko premo-garstvo, pruski Dreiklassen-volilni red in eden največjih kulturnih škandalov: poljski razlastilni zakon. Jugovshodno nemško pleme, živeče v Avstriji, pa mora različno od rajha rešiti problem mirnega sožitja z drugimi narodi v eni državi, jim ima oddajati svojo kulturo ter sprejemati od njih ekvivalent. (Med avstrijskimi Nemci je razširjena misel, da le oni nam dajejo kulturo.) Ne poznajo našega gorečega stremjenja k nji tudi po drugih poteh, in drugih vplivih, zapadnejših od nemškega, in ne poznajo opojevalne moči kulturne ideje vseslovanstva, ideje, ki jo Nemci vedno vede ali nevede denuncirajo z ruskim političnim vseslovanstvom. Šele v zadnjem času so Nemci začeli počasi tudi uvidevati, kako velikanskega kulturnega pomena je za nas posebno še ideja jugoslovanstva. Edino nje polje je, kjer nam je nekoč res Nemec prinašal kulturo: polje meščanskega razvoja z vso svojo liberalno zakonodajo. Toda te svoje naloge današnji avstrijski Nemec že davno ne vrši več. Pretežni del avstrijskega nemštva je klerikalen: to pomeni: načelno protikulturn. Z nemškim klerikalizmom stoji in pade klerikalizem vseh drugih avstrijskih narodov, zlasti narodno tako škodljivega slovenskega klerikalizma, ki se vedno bolj kristalizira pod Sušteršičevim vodstvom v stranko rimskoklerikalnih, konservativnih da, toda nikdar demokratičnih, nikdar slovanskih, nikdar resnično avstrijskih, nikdar kulturnih smeri.

(Konec.)

»Veš, babica, kaj mi je težko? Da nikogar ne ljubim... Po tem dogodku s knezom, tudi papa in mama... kakor da je vstala visoka stena med nami. In vsi ljudje se mi zde hladni in brez duše... In moje srce je mrzlo...«

»Da, da, da! To je zato, ker nisi nikdar ničesar storila za druge... Ako hočeš, da boš imela rada človeka, stori zanj nekaj, karkoli. Jaz sem to doživela. Tu je, na primer, moj sovražnik, jaz ga sovražim, toda jaz se premagam in storim nekaj zanj; in glej, že mi je postal malo bližji. Zdej delam to-le za dobrodelno loterijo... Sedim v naslonjaču in pletem... Jaz jih zares niti ne poznam tistih revežev, onih, ki bodo dobili to, a že jih imam malo rada. — Zares... Tako vendarle čutiš vsak trenutek, da ne živiš zastoj, marveč da si napravila nekomu vsaj majhno korist. In prijetno ti je pri srcu...«

»Spominjam se teh babičnih besed, kakor da jih slišim zdajle, in zapisala sem jih gotovo dobesedno. Takrat, ko mi jih je povedala, jih še nisem razumela, pač pa sem si jih dobro zapomnila.

(Pride še.)

Nemška demonstracija proti Slovincem v Celovcu.

V »Miru« čitamo:

»Narodna čitalnica« v Celovcu je priredila v nedeljo, dne 26. prosinca, v hotelu »Trabesinger« običajno vsakoletno plesno veselico. Že nekaj let sem so se nemško nacionalni krogi zaradi te vsakoletne nedolžne slovenske veselice razburjali. Letos pa so svoje barbarske želje uresničili in tako doprinesli najboljši dokaz, koliko da je vredna njihova trditev, da hočejo z mirnimi Slovenci v miru, slogi in ljubezni živeti: Zoper najmirnejše Slovence so priredili hrupno demonstracijo najnižje vrste, ker smo se Slovenci družabno, prijateljsko v lastni hiši, brez kakega hrupa ob zvokih c. kr. godbe slovenskega pešpolka zabavali. Lepo prijateljstvo!

Že pred sedmo uro zvečer so se začele na Velikovski cesti pred hotelom »Trabesinger« zbirati sumljive osebe. Začela se je zbirati masa. Oskrbništvo hotela »Trabesinger« je takoj nato opozorilo policijo. Pred osmim se je začela vsipati iz gostilne pri Pavlu Trabesingerju tuleča, pijana druhal, kateri so se pridruževali od vseh strani prihajajoči demonstrantje. Pred hotelom »Trabesinger« so se ustavili in začeli prav po zverinsko tuliti, žvižgati na piščalke; na poziv mladega aranžerja s ščipalnikom, ki so ga titulirali »doktorja« so se odkrili in v divjem neubranem kričanju »zapeli« »Die Wacht am Rhein«, da tako odkriti svečano dokumentirajo svoj pruski patriotizem.

Demonstrantje so dohajajočim gostom zaprli pot; izprva so poizkusili ustaviti tudi vozove, na katerih so se pripeljali odlični slovenski gostje iz Celovca, pa se jim ni posrečilo. Umakniti so se morali konjskim kopitom. Vsak voz, ki jih je bilo le še malo, so sprejeli s huronskim krikom, z žvižganjem in psovskami. Vsako damo v plesni toaleti so opljuvali.

Ko se je pripeljal s kolodvora hotelski voz z odličnimi gosti, so se demonstrantje zagnali vanj; voznik pa je vozil naglo, da so se morali demonstrantje umakniti in se jim ni posrečilo voza prekucniti.

Druhal je psovala tudi voznike. Enemu vozniku so demonstrantje ustavili konja. Voznik je udaril na levo in desno in po konju. Konj se je vzpel in naredil med demonstranti klin ter zdirjal. Policija je vse to mirno gledala in ni skrbela za prost dohod. Najslabše se je godilo vozu, v katerem se je pripeljal gospod dr. Brejc s soprogo in njeno gospodično sestro. Dr. Brejc in obe dami so pa ostali čudovito hladnokrvni. Drhal se je vedla nasproti njim kakor obsedena. Slovenci so jih pri vходу hotela sprejeli z navdušenimi živjoklici.

Tako se je godilo vsem slovenskim gostom, gospodom in damam.

Demonstracijo je pa aranžiral dr. pl. Sedlmayer, predsednik celovške podružnice nemškega »Schulvereina«. Ko je zapazil, da se ga opazuje, se je ta vsenemški junak kar potuhnil in izgubil med množico demonstrantov. Med demonstranti smo opazili mnogo dijakov realcev, učiteljskihnikov pa tudi gimnazijcev, podžupana celovškega pl. Dietricha, občinskega odbornika dimnikarja Kumpa, dr. Pflanzla in učitelje: Kainiga, Manhardta in Diinnohena in mlajšega Kellerja, mizarkega podjetnika. Med demonstranti smo zapazili več trgovskih uslužbencev, katerih trdke si bomo prav dobro zapomnili. Ob četrtih ti ljudje zelo ganljivo in ljubeznivo kličejo: »očka pa mamca«, pri demonstraciji so pa tulili zoper Slovence.

Najbolj se je pa pri demonstraciji izkazala — celovška mestna policija. Kljub temu, da je policija že par dni prej vedela, da se pripravlja demonstracija, ni storila potrebnih varnostnih odredb. Ko se je začela demonstracija, sta bila navzoča cela dva policaja.

Značilno je tudi, da celovski župan dr. Metnitz prav ničesar ni storil za varnostno odredbo, kljub temu, da je bil o nameravani demonstraciji popolnoma informiran, za kar imamo dokaze. Šele proti poldnesu je prišel na lice mesta dr. Kopper in ukazal demonstrantom, da se odstranijo.

Demonstranti so zahtevali, da mora vojaška godba ven in da se morajo vrata hotela zapreti. Policija se je zahtevi demonstrantov uklonila in zahtevala, da se vrata zapro.

Ko je vrgel neki demonstrant v okno kos ledu, je stal v bližini policaj-stražmojster. Se zganil se ni. Nekdo ga je na metalca ledu takoj opozoril, policaj pa se za to ni zmenil in je samo klical: »Mir! Nazaj!«

Tako so se izkazali velekulturni Nemci za krute barbare, ki ne pustijo na miru mirnega človeka. Treba je, da se razglasi nemška surovost po širni javnosti in tako pobije razna zavijanja in laži, katere so kopicili nemški listi v poročila o demonstraciji v Celovcu. Ti napadi v Celovcu na Slovence nas spominjajo raznih demonstracij v Gorici proti Slovincem od strani Lahov... Slovenec je v naši ravnopravni Avstriji na svojih tleh zaničevan in psovan in to prav od strani onih dveh narodov, ki se najbolj hrupita radi svoje kulture!

Avstro-Ogrska

»temeljni povod evropskega vznemirjenja.«

Italijanski poslanec Andrej Torre je napisal pred par dnevi v listu »Corriere della sera« ta-le članek:

»V Londonu se presojajo rezultati konference z nemirom in pesimizmom. Pravzaprav evropska situacija napram balkanskim problemom ni bila nikdar razjašnjena. Ali mi smo odkrito iztaknili glavni vzrok: to je postopanje Avstro-Ogrske. Avstro-Ogrska je danes kakor je bila včeraj in odkar je prišel balkanski preobrat, temeljni povod evropskega vznemirjenja. Mi smo to že večkrat odkrito povedali, sedaj to ponavljamo.

Diplomati pravijo, da oni ne vedo, kaj pravzaprav hoče monarhija; morda tega ne ve niti sam Dunaj v konkretni obliki. Ena stvar pa je vendar očitna: da monarhija noče, da se stvari solidno balkansko ustaljenje, z drugimi besedami tako, kakoršno bi ne dalo v prihodnosti njej pravice ali prilike, da bi imela v stvarih Vshoda odločujoč upliv.

Tako je najprvo hotela, da Srbija in Črnagora ne okupirata Novopazarskega Sandžaka. Potem je zavzela nasprotno stališče proti Srbiji, misleč, da napravi razpor med Črnogoro in Srbijo. Gledé na upanje, da jej odstopi Črnagora Lovćen, se je kazala naklonjeno aneksiji Skadra in cele pokrajine severno od Belega Drina do morja od strani Črnogore. Ko kasneje dogodki niso odgovarjali njenemu načrtu, se je postavila odločno proti ekspanziji Črnogore na albanskem teritoriju. Še dandanašnji se trudi, da bi razširila meje Albanije na vshod in na sever ter da bi zožila meje, katere zahteva Srbija.

Ali se ima misliti, da je postala avstroogrška monarhija naenkrat pristašica narodnosti? Bilo bi naivno. Nasprotno je dejstvo, da se ona oborožuje z vsemi razlogi, pravimi ali nepravimi, primernimi ali neprimernimi, tudi če so med seboj v protislovju, samo da bi dosegla svoj cilj. A ta cilj je, kakor smo rekli, da doseže to, kako bi novo balkansko ustaljenje pustilo narode nezadovoljne ter da prisili, ako mogoče, Srbijo in Črnogoro, da jej padeti v roke, da se zatečeta pod njeno pokroviteljstvo.

Ko to pišemo, vedo v Londonu z vso gotovostjo, da hoče Avstro-Ogrska na vsak način, napraviti Črnigori nevzdržljivo situacijo. Rusija s svoje strani vstraja pri tem, da Črnagora dobi zahtevano. Razpor pa med tem od balkanskega raste v evropski.

Ni še dosti. Postopanje Rumunije je drug grozeč opomin. Rumunijo se smatra za politično in vojaško predstražo Avstrije na vshodu; tolačenje današnje rumunske politike se ima torej iskati na Dunaju. Mi smo že ob drugih prilikah rekli, da sedanja politika bukareške vlade najmanj odgovarja interesom in življenjskim idealom rumunskega naroda. Postopanje rumunske vlade pa otežkočuje v veliki meri situacijo sedanjega časa.

In res, ako bi ne bilo strahu pred rumunsko komplikacijo, bi se moglo bulgarsko-turško vprašanje rešiti kmalu, so-glasno z željami vevlasti. Padec Odrina, ki se ga more doseči v kratkem času, bi simpliciral na način, ki se more imenovati odločen bulgarsko-turški spopad; ker Turčija ne more v ofenzivo, ne more iz Čataldže, da bi pomagala Odrinu in ga rešila. V takih okoliščinah bi značil padec mesta začetek konca vojne.

Ali ako Rumuni brez napovedi vojne zasedejo Silistrijo, južni teritorij do Balčika, kaj se zgodi potem? Bi li Rusija mogla zadržati slovanski rod in bi ne intervenirala? Zadostuje, če se omeni ta možnost, da se pojmi vsa nevarnost, katero bi mogla deternirati rumunska akcija.

Ali sedaj vprašamo: ali nima Italija ničesar storiti, da zapreči, da se stvari razvijejo do te točke?

Nadaljevanje vojne na Balkanu.

Italijanski listi iz Milana so poročali včeraj, da je Bulgarija obvestila vevlasti, da se je odločila v zadnjem trenutku preložiti nadaljevanje vojne pod pogojem, ako vevlasti uvedejo takoj energično intervencijo pri Porti.

Ob enem pa so včeraj iz Carigrada prihajale vesti, da je nadaljevanje vojne neizogibno. Ali Turčija noče pričeti, marveč čaka, da bo napadena. Kakor glasijo ponočna poročila z včerajšnje dne je pričelo sinoči po 8. uri bombardiranje Odrina.

Poslaniki vevlasti v Sofiji so poprašali bulgarsko vlado, če je pripravljena pogajati se na podlagi nove note; odgovor je sledil, da ne more biti govora o obnovitvi pogajanj, dokler se Turčija ne odpove Odrinu. Če Turčija ne stori tega, potem je ni na svetu moči, ki bi zadržala Balkance, da ne bi prišli za orožje.

Zadnja poročila trdijo, da se vevlasti trudijo toliko v Carigradu kolikor v Sofiji, da bi dosegle novo premirje 8 dni, v katerem bi pregovorile Turčijo, naj odstopi Bulgarom celo mesto Odrin.

Francoski poslanik z drugimi v Sofiji je vprašal bulgarsko vlado: ali je pripravljena priznati takozvanemu »nahibu« kot zastopniku sultana pravice verske suverenosti v Odrinu, ki obsega otomanska svetišča, ako se Porta odloči, da pusti usodo Odrinskega mesta v roke vevlasti brez drugih pogojev?

Kakor poroča »Reuter«, je bulgarska vlada pripravljena izjaviti, da pritruje predlogu vevlasti, da se imenuje potem, ko se mesto izroči Bulgarom, v Odrinu poseben zastopnik Kalifa.

Iz teh poročil se vidi trud vevlasti, vstaviti nameravano novo prelivanje krvi na Balkanu.

Kaj zahteva Rumunija?

London 3. Tukajšnji diplomatični krogi zatrjujejo, da je precizirala rumunska vlada svoje zahteve v sledečih točkah:

1. Bulgarska se mora za vedno odpovedati svojim pravicam do Dobrudže.
2. Bulgarska mora garantirati Kucovlahom svobodni razvoj v novoosvojenem ozemlju,
3. Bulgarski eksarhat mora privoliti v to, da dobe Kucovlahi svojega škofa in svoje kucovlaške šole. Te šole bodo sicer podrejene bulgarskemu naučnemu ministru, vendar pa dobivajo lahko podporo iz Bukarešta,
4. Utrdbe okolu Silistrije mora Bulgarska podreti,
5. Vzhodno od Silistrije se meja tako premakne, da sežida Rumunija lahko vojno pristanišče.

Albanska zarota proti Srbom.

Rim 3. Iz Drača poročajo, da so albanski mohamedanci in kristjani ustanovili ligo, ki ima nalogo, prepoditi vse Srbe iz Albanije. Med srbskimi posadkami in pristaši albanske lige je prišlo že ponovno do ropadov. Liga se je na dosedaj še popolnoma neznan način izvrstno oskrbela z denarjem, orožjem, municijo in živežem.

Odhod srbskih čet iz Drača v Lješ.

Drač 3. »Agenzia Stefani« poroča: Včeraj se je tu vkrcalo 1300 srbskih vo-

jakov z vso potrebno municijo in živežem. Govori se, da odidejo vojaki v Lješ, da potem skupno s črnogorskimi četami naskočijo Skader.

Kakor kažejo doslej poročila, se je unel boj sinoči pred Odrinom ne pa tudi še pri Čataldži, ob enem pa sveti iz njih prizadevanje za sklep miru brez novega prelivanja krvi. Bulgari so odločni in pravijo: ali naj storijo Turki zahtevano takoj ali pa odloči orožje in pojdemo v Carigrad. — Pri Čataldži je vse pripravljeno z jedne in druge strani; če se ne prisili Turčije k izročitvi Odrina, odloči sreča na boljnem polju izid balkanske vojne.

Danew je odpotoval iz Londona. Predno je odšel, je rekel, da odgovor Turčije ni tak, da bi mogel služiti za podlago novim pogajanjem.

Rusija je svetovala bulgarski vladi, naj začne nova pogajanja s Turki, češ, da nota je pripravna za to, ali bulgarska vlada je odgovorila, da minimum zahtev je to, kar je predložila v Londonu. V Petrogradu sodijo, da se bulgarske operacije omejijo na bombardiranje Odrina.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Lastnoročno pismo cesarja Franca Jožefa ruskemu Caru. — Princ Gottfried Hohenlohe je 3. t. m. popoldne obiskal ministrskega predsednika grofa Stürgkha in nato zvečer z lastnoročnim cesarjevim pismom odpotoval v Peterburg. O vsebini in tendenci lastnoročnega pisma cesarja Fr. Jožefa ruskemu caru se razširjajo najrazličnejše vesti, ki so pa голе kombinacije. Eni pravijo, da so se na iniciativu Avstrije začela zadnji čas zaradi meja Albanije direktna pogajanja med Dunajem in Peterburgom, da pa niso imela rezultata, vsled česar da je zdaj posegel vmes sam cesar. Dočim se od taiste strani zagotavlja, da se s tem ne tangira vprašanje mobilizacije, ker hoče Avstrija tako dolgo vzdržati svoje priprave, dokler ne bo balkansko vprašanje v celoti rešeno, menijo drugi, da je glavni namen cesarjevega pisma doseči demobilizacijo. Spricho vseh teh vesti se pa od najbolj informirane strani povdarja, da ne more ne o vsebini ne o tendenci lastnoročnega cesarjevega pisma biti ničesar znanega.

Inozemstvo.

Zanimiv odlomek iz Crispijevih memoarov glede na Istro. — Crispijev sin objavlja v »Berliner Tageblattu« Crispijeve spomine. Med drugim tudi poroča, da ko je izšel leta 1894. neki odlok, po katerem so se v Istri podelile Slovanom iste jezikovne pravice, ki so jih Lahji uživali, je Crispi naprosil nemškega cesarja Viljema, da naj v tej zadevi na Dunaju intervenira. Cesar Viljem je Crispiju res ustregel in je v tej zadevi nemški dunajski poslanik na avstrijskem dvoru posređoval.

Darovi.

Za Narodno šolo v Gorici je daroval g. prof. J. Zupančič 10 K. Narodni davek za januar 1913 nabral g. dr. Dereani 6 K.

Iz Tomaja. — Na ženitnini g. Jankota Štoka z g. Karlo Zlobec se je nabralo za družbo sv. C. in M. 28 K 40 v, denar se je takoj odposlal v Ljubljano. Mladim srcem želimo obilo sreče!

Domače vesti.

V počaščenje spomina na nadvojvodo Rainerja je bila včeraj dopoldne v cerkvi na Travniku v Gorici slovesna maša, katere so se udeležili dijaki tukajšnje gimnazije s svojimi profesorji.

Umrla je v Gorici gospa Alojzija Salvaterra, rojena Presel, stara 64 let.

Za Narodni muzej so darovali: 1. Josip Karis, gimnazijec v Gorici, knjigo »Svesti tovarsh« iz l. 1767, 2. Egidij Spacapan, železniški uradnik v Gorici, staro nemško knjigo (2 zvezka), 3. Liha Brezigar, krčmar v Pevmi, 8 srebrnih in 10 bakrenih novcev in veliko spominsko kolajno, 4. g. Anton Bratina, vikar v Kostanjevici, 1 rimljanski novc, 5. Fran Moze-tič, Bilje, 1 srebrn denar, 6. Fran Spacapan iz Dolenje Trebuše knjigo Christen-lehrpredigten iz l. 1777. Več gospodov je

že pred časom obljubilo, da podare svoje zbirke Narodnemu muzeju. Ker so pa najbrž pozabili na svojo obljubo, prosimo, naj se ne ravna po pregovoru, da »obljubiti in dati je preveč«, ampak naj pošljejo stvarine čimprej odboru. Drugi zopet pravijo, da bodo dali, ko se muzej otvori. Pri tem pa ne pomislijo, da mora imeti odbor prej predmete, predno jih more razstaviti. Posnemajte vrle rodoljubov, ki so darovali muzeju množico prav lepih stvari. Povsod so stanovali tudi preji ljudje in povsod se dobi zanimivih stvari, samo premalo se zanimajo po nekaterih krajih ljudje za naš muzej. Stare slike, orodje, obleka, izkopanine, knjige, vse se dobi, le poiskati je treba po starih kmetijskih hišah. Tega pa ne more vsega odbor, zato se obrača do vseh rodoljubov s prošnjo, naj mu pomagajo nabirati. Odbor.

Jeseniška podružnica društva jugoslov. žel. uradnikov naznanja svojim članom, da bo imela svoj redni občni zbor dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne v hotelu Triglav na Jesenicah ter jih poziva, da se istega polnoštevilno udeleže. Odbor.

Porok je bilo v Gorici lansko leto 186. Otrok se je rodilo 719, med temi nezakonskih 76; legitimiranih 27. V Gorici je umrlo lani 717 oseb; tujcev je bilo med temi 218, vojakov 14. Mrtvorojenih je bilo 19.

Goriška Slovenska Mladina je priredila v soboto v Trgovskem Domu svoj plesni venček, ki je uspel za sedanje razmere dosti dobro kljub temu, da ni bilo na razpolago vojaške godbe. G. S. M. je tako zaključila svoje običajne zimske plesne vaje.

Vojaški nabor za Gorico in okolico se bo vršil za mesto dne 6. in 7. marca; za okolico pa v dneh 8., 10., 11., 12., 13. in 14. marca.

Ukraden bicikelj. — Pavlu Brešanu v Gorici je zmanjkal bicikelj. Osumljen tatvine je neki Ivan Miklavc, ki je bil radi tega aretiran.

Stare papirnate bankovce odtegnejo iz prometa. Bankovci po 10 in 20 kron iz leta 1900 še ostanejo do 28. februarja 1913 v veljavi, potem pa jih bodo sprejemale samo davkarje in banke. 100kronski bankovci iz leta 1901 pa ostanejo v prometu še do 31. januarja 1918.

Nič ne pomaga, brez dobre kavne primesi kava ni dobra. V vsakem oziru najboljša je, kakor je že vsakemu dobro znano, Kolinska kavna primes z znamko »Sokol«, ki je obenem pristno domače blago. Slovenske gospodinje jo najraje kupujejo.

Central-Bio. — Vspored za torek 4. in sredo 5. februarja 1913. — 1. Traunsko jezero, krasen naraven posnetek. — 2. Zadržana pihlača, komično. — 3. Koristinja, ameriška drama. — 4. Vožnja z Maria-Zelsko železnico, krasna potovalna slika. — 5. Skušnja, učinkovita veseloigra Nordisk film Komp. — 6. Ariadne. Samo pri večernih predstavah. — 7. Spiritisti Keko in Koko, velekomično.

Listnica uredništva. — G. dop. v V.: Res je, da ljudje radi čitajo, če je v listu kaj iz domače vasi. Hvala za poslani dopis. Prosimo še kaj!

Narodna obramba.

Občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici se bo vršil to soboto dne 8. svečana ob 8. uri zvečer v hotelu »zlati jelen«. Vabimo vse člane in prijatelje naše šolske družbe, da se zborovanja gotovo udeleže. Po zborovanju bo družaben prijateljski sestanek. Dobro došle tudi članice ženske podružnice.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca januarja 1913. l. sledeči promet i. s. l. Prejemki. a) Redni prejemki. 1. Prispevki iz nabiralnikov 907 K 90, 2. Prispevki podružnic i. s. Kranjska 1.688 K 75, Štajerska 798 K 10, Primorska 2.141 K 98, Nižje Avstrijska 608 K, skupaj 5.236 K 83, 3. Razni prispevki 4.904 K 96 skupaj 11.049 K 69, b) Izredni prispevki. 4. Prispevki za obrambni sklad 1.206 K 55, skupaj 12.256 K 24. II. Izdatki. 1. Plače, remun. učit. osebju, razni računi, itd. 9.539 K 96, b) Izredni izdatki. 2. Naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad 1.206 K 55, skupaj 10.746 K 51, torej prebitka 1.509 K 73.

Opomba. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Prosveta.

Odborova seja »Matiče Slovenske« dne 28. jan. 1913. — G. predsednik se spominja smrti ustanovnika Ivana Murhika. — Marca meseca bo 50 let od prvih priprav za ustanovitev »Matiče Slovenske«. — Kofektura zemljevida se razpošilja v obmejne kraje v revizijo.

Iz poročila blagajnikovega je razvidno, da se proračun za 1912 ni prekoračil. Poverjeniku, ki prijavi vsaj 20 članov, se dajo publikacije v dar, ako na to reflektira. — Rešijo se še druge gospodarske stvari. Tajnik poroča: Članov za 1912 leto dozdaj 3370. Tekom l. 1912 so pristopili štirje ustanovniki in štirje umrli.

Glavna skupščina »Matiče Slovenske« bo dne 9. marca. Samostalne predloge za to skupščino je v smislu § 3, b) društvenih pravil prijaviti odboru vsaj 14 dni prej.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Iz Idrijske doline. — V neki vasi ob Idriji se godijo v poštnem uradu precejšnje nepostavnosti. Kakor na primer: Pisma se odpirajo. Neka oseba ponaredi pisavo ter potem odpošlje pismo stranki; seve ono, kar je skrpucala sama. Na ta način nastanejo razni konflikti. Ako se pisma ne more več pravilno zalepiti, se ga kar uniči. Tudi so slučaji, kjer potujejo pisma od Kajfa k Pilatu, predno pridejo stranki v roke. Svetujemo prizadeti osebi, naj pravilno opravlja svojo službo, ako tega noče, naj gre v pokoj. Sedaj še zamolčimo kraj, prihodnjič se obrnemo na pošto ravnateljstvo. Prašamo prizadeto osebo, ali ji ni bilo že enkrat dovolj, da je bila kaznovana? Torej pozor!

Iz komenskega okraja.

Bralno in pevsko društvo »Zora« v Kostanjevici na Krasi je imelo 19. pr. m. svoj redni letni občni zbor, na katerem so bili izvoljeni sledeči: Karol Novak predsednik, Josip Trampuž podpredsednik, Franc Urdih tajnik, Josip Novak blagajnik, Alfonz Novak knjižničar, Anton Fakin, nadučitelj, Anton Pahor, Stefan Trampuž, Karol Tomažič odborniki. Namestnika: Josip Frančeskin, Alojzij Trampuž. Pregledovalca računov: Vincenc Okretič, Josip Novak.

Iz goriške okolice.

Bralno in pevsko društvo »Napredek« v Gor. Vrtojbi sklicuje svoj redni letni občni zbor dne 9. februarja t. l. ob 4. uri pop. v društvenih prostorih se sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika, 2. Poročilo tajnikovo, 3. Poročilo blagajnikovo, 4. Volitev novega odbora, 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Sokolski vestnik.

Kakor kdo more — naj pride danes zvečer k Sokolovi maškeradi v Trgovski dom vsakdo, ki čuti le količkaj z nami. Sokolski dom, v čigar prid se vrši maškerada, bo shajališče še poznih generacij ter bo trdnjava, ki se je ne vzame v prvem naskoku. Tribut, ki ga nalaga Sokol požrtvovalnosti Goričanov je malenkosten; 2 kroni vstopnine pa še kaj malega za to lažbo želodcu je vse kar se prosi. Vsak vinar pride prav. Kdor pa želi sedeti na galeriji in gledati v vrtnice maškerade plača posebej 1 krono. Pod zemljo posluje »Oštarija pri Žefu«, na galeriji bufet, v sobici iz dvorane na levo pa kavarna itd. Konečno naj se nam oprostijo par trdih odkritosrčnih besedi. Gotovi ljudje, ki imajo ob takih prilikah navadno zaprto srce in mošnjo za to pa tembolj odprta usta, se z radostjo pasejo na lastnih domišljijah češ, da je naslov letošnje maškerade ponesrečen in da bo tudi slabo uplival na obisk. Na take in slične kavarne kritike smo že zdavna navajeni in nas ne rlašijo, ker smo uverjeni, da naše občinstvo že ve, kako pride lahko na So-

kolovo maškerado, torej na ples, v Trgovski dom. Samoobsebi je umevno, da nimajo nedostajne maske vstopa, o drugih pa smo uverjeni, da si ne oblečejo ravno za to priliko nalašč najslabšo obleko. Srednja pot med finim in slabim je prava. Brate opozarjamo, da kroj ni dovoljen! Toliko kritikastrom na lju-bo, ker drugi že vedo kaj je dovoljeno in kaj ne. Dobromislečim kliče: »na veselo svidenje! Veselični odsek.

Sokol na Gradišču. — Dne 2. t. m. se je vršil na Gradišču občni zbor tamšnjega »Sokola«. Zborovanje je bilo zelo živahno. Za starostjo je bil izvoljen br. Jos. Kerševan, krojač, za načelnika pa Venceslav Vodopivec. Tudi ostali člani odbora jamčijo dober prospek družstva. Na tem občnem zboru so z navdušenjem izvolili za častna člana brata dr. Fr. Irgoliča za njegove zasluge za sokolstvo v deželi in brata Rudolfa Žnidarčiča za zasluge, ki si jih je pridobil za gradiškega »Sokola«.

Upajmo, da bo to mlado društvo vspevalo in procvitalo še dolgo v korist slovenskega sokolstva in našega naroda.

Gospodarske vesti.

Živinorejski in mlekarski tečaj priredi ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu v sredo in četrtek, dne 26. in 27. februarja t. l. Namen tečaja je izboljšanje kravje reje v zvezi z mlekarstvom. Na sporedu so naslednja predavanja: V sredo, dne 26. februarja. Od 2. do 4. popoldne: Vrednost kravje reje. Odbiranje molznih krav. Raba krav za plemo. Krmljenje krav. Strojba molznim kravam. Molža. Stroški kravje reje. V četrtek, dne 28. februarja. Od 9 do 11 dopoldne: Prodaja mleka. Ravnanje z mlekom. Lastnosti mleka. Napake in pomanjkljivosti mleka. Mlečna posoda. Popoldne od 2 do 4: Prodaja smetane in presnega masla. Oddajanje in razpošiljanje presnega masla. Gospodarski pomen mlekarskih zadrug. Pouk se pojasnjuje s praktičnim razkazovanjem. Tečaj je namenjen našim gospodarjem in gospodinjam. Kdor se želi udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici. Priglasila je treba nemudoma poslati ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija).

Boj kot proti avstrijskemu in nemškemu blagu. — V Odesi se je sestel odbor, ki je sklenil naperiti bojkotno akcijo proti blagu avstrijske provenijence.

Iz Sofije došla poročila javljajo, da so od tam poslali večjim ruskim firmam bulgarski trgovci napovedi večjih naročil. Avstrijsko in nemško blago hočejo bojkotirati.

Jadranska železnica. — Iz Beograda: Načrt za jadransko železnico, ki bi imela teči iz Niša preko Mrdara čez Prizren do Sv. Ivana di Medua, se je izpremenil tako, da bo tekla iz Niša preko Skoplja, Tetova, Gostivara in Debra v Drač. Čeprav je ta progla nekoliko daljša, se bo bolj rentirala.

Razne vesti.

Kardinal Nagl, dunajski nadškof, prejšnji škof tržaški je umrl danes ponoči ob 12.45. — Rojen je bil Nagl na Dunaju dne 26. nov. 1855. Za tržaškega škofa je bil imenovan 24. marca 1912; jan. 1910. je šel na Dunaj ter bil 5. avg. 1911. imenovan za nadškofa; kardinal je postal 27. nov. 1911.

Akad. društvo slov. agronomov »Kras« na Dunaju javlja, da se vrši njegov redni, tretji občni zbor 6. svečana ob 8. uri zvečer v gostilni »zum Kleeblatt«, XVIII. Mitterbergg. 30.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju priredi svoj III. redni občni zbor v petek, 7. febr. ob 8. zvečer v prostorih g. J. Leithnerja, Auersperggasse 6.

Cesarskih manevrov letos ne bo, in to gledé na politično situacijo in okolnost, da je polno vojakov pri »orožnih vajah«.

Bulgarski predavatelj. — Bulgarski poslanec dr. Kosta Spisarevskij napravi turné po Evropi in Ameriki ter bo predaval po raznih večjih mestih o Bulgariji in vojni na Balkanu.

Znana poslanika Prochaska in Tahybosta premeščena z Balkana baje v južno Ameriko.

Drag revir Italijanskega kralja. — Pod Abruci je neka vas, ki je odstopila pred leti kot časten dar kralju v občino

spadajoč gorati del, kjer so se nahajali volkovi in medvedje. Hoteli so te zverine izdržati, da ne bi poginile. Prepovedano jih je bilo streljati. Skoda, ki so jo zverine napravile, pa je morala biti poravnana. In tako je bilo do konca lanskega leta plačane odškodnine 72.000 K. To se je pa kralju vendar že preveč zdelo in se je lepo zahvalil za revir. Sedaj zopet lahko pod Abruci streljajo zveri.

Teritorialne kompenzacije Bulgarije Srbiji. — Trgovinski Glasnik poroča, da je dosežen med Srbijo in Bulgarijo nov sporazum, po kojem daje Bulgarija Srbiji kompenzacije v Macdoniji za velike žrtve, storjene od srbske vojske v bulgarskem interesu v Traciji in pred Odrinom.

Luke Varne in Burgasa so proglašene za zatvorene za trgovinski promet, ker so tam postavljene mine.

Boj med dvema španskima vasema. — Iz Madrida poročajo, da vlada veliko sovraštvo med prebivalci dveh vasi blizu Kibera. Prišlo je med njimi do pravega boja in padlo je 500 strelcov. Več oseb je ubitih in težko ranjenih.

Vseslovanska visoka šola v Solunu.

V zadrskem »Narodnem Listu« priobčuje dr. Nikola Bjelovučič iz Berolina članek, kateremu je dal naslov »Vseslovanska visoka šola in hram sv. Cirila in Metoda v Solunu«. V tem članku piše dr. Bjelovučič med drugim: »Sveta brata Ciril in Metod sta položila temelj tako slovanski kulturi, kakor slovanski politični svobodi. Ali je mogoče, da bi se ves slovanski rod častneje oddolžil svojim prosvetiteljema, kakor da jima v rodnem njihovem mestu v Solunu postavi spomenik, tako sijajen, da bi ves svet vedel, odkod je izšlo prvo solnce slovanske kulture. Kakor postavljajo drugi narodi svojim velikim prosvetiteljem spomenike, tako moramo mi Slovani zasnovati veliko skupno kulturno ustanovo na čast slovanskih apostolov v njihovem rodnem mestu, osvojenem od turške sile, a sedaj zopet povrnem krščanstvu in evropski kulturi. Moj načrt je potekel iz želje, da bi s tem pokazali svoje čustvo vdanosti in hvalečnosti nasproti velikima našima učiteljema, da se s tem ovekoveči za vse čase zmaga krščanskega orožja nad polumescem in nad robstvom in da bi bil Ciril-Metodov zavod in hram naše slovanske zbirališče, ki bi vplivalo na zbližanje vseh Slovanov v kulturi in ki bi tudi lahko dovedlo do edinstva vzhodne in zapadne slovanske cerkve, za čemer že davno teže vsi veliki duhovi zapadnega in iztočnega sveta. Kaj se naj stori in kdo naj to stori? Povedal bom svoje mnenje, potem pa naj odločijo tisti, ki to najbolje znajo in razumejo. Slovani bi morali zgraditi velik hram i božji na čast sv. Cirila in Metoda, hram, ki bi nadkrilil po svojem sijaju sv. Sofijo v Carigradu. Bogati ruski narod bi v tem oziru lahko največ prispeval. Poleg hrama bi se morale ustanoviti slovanske visoke šole, ki bo se naj imenoval »Ciril-Metodovi zavodi«. V teh zavodih bi se naj učila staroslovenska književnost za slovansko duhovništvo; za posvetne sloje pa bi bila slovanska visoka šola politična šola. Mi Slovani potrebujemo tako šolo, ker je pri nas toliko nerešenih državnopravnih vprašanj, zlasti pri katoliških Slovanih. V tej visoki šoli bi se naj razen politike in slovanskih jezikov učila tudi trgovska politika, za katero ima Solun — mesto ob morju vse pogoje. Da bi morali v to prispevati gmotno in moralno vsi Slovani, to je jasno. S tem bi se oddolžili velikemu spominu slovanskih apostolov, a imeli bi obenem svoje privlačno zbirališče, odkoder bi črpili nove moči za borbo proti tujinstvu. V tem podjetju bi morali biti edini državniki, učenjaki in cerkveni dostojanstveniki, vsi združeni, da se osnuje nekaj tako velikega in lepega, kakor je bila veličanstvena in lepa — narodna ideja — sv. Cirila in Metoda«.

Bjelovučičev predlog, zlasti njegov drugi del, je vreden, da se o njem razpravlja. Slovanska visoka politična šola bi bila res za Slovane velikega pomena in če bi se ta velika ideja uresničila v zibelki slovanske kulture v Solunu — bilo bi to tem pomenljiveje.

Poročna razprava radi malverzacij v občinskem uradu v Pulju.

(Dalje.)

Se zaslišavanje Galanteja.

Galante je odkritosrčno priznal poneverjenje na kaznivih (kakor v obtožnici). Na vprašanje predsednikovo glede denarnih glob, prizna Galante, da so jih pač inkasirali ali niso oddali denarja v kaso, inarveč so ga razdelili med seboj.

Galante prizna, da je pobasal tudi denar za vojaška stanovanja, ali ne samo on, marveč tudi drugi, ki danes uživajo še svobodo, so ponarejali podpise in bili dvakrat izplačani.

Glede razpisov natečajev pove Galante, da takih razpisov sploh ni bilo, temveč so dobili dobave sene, ovsa itd. vedno jedne in iste osebe in kake svote so se tu plačale, se ne da popisati.

Galante pripoveduje dalje, da se je njemu kakor tudi njegovim kolegom zdelo čudno, kako se plačujejo za malenkostne reči velikanske svote. Tako se je na primer izdalo 6000 do 7000 K za les za krste na leto. Nadalje sta stala dva konja in voz župana dr. Varetona mesečno 600 kron.

Baje so tudi lifierantje navajali v računih večje svote, nego je bilo poslanega blaga, kar pač dokazuje izvestna sporazumljenja.

V informacijah o Galantu, ki so bile prečitane, je naslikan za velikega pravljivca. Poleg svoje družine je imel metreso, kateri je preskrbel stanovanje s 10.000 K, imel je konja in izvoščeka, kar je stalo na mesec okoli 600 K in za služabništvo je bilo stroškov vsak dan 6 K. V »Gabinetto di lettura« je večkrat izgubil velike svote. Na svojih potovanjih v Italijo z metreso se je vozil v I. razredu.

Lino Privileggio.

Drugi obtoženec Lino Privileggio je spočetka tajil vse, pozneje pa se je udal. Predsednik ga je vprašal, če se čuti kaj krivega glede prilastitve penzij za reveže v znesku 2262 K 32 v. Privileggio je rekel, da nič, potem pa je začel priznavati svojo krivdo. Predsednik je namreč pozval Galanta, naj vso stvar na kratko pojasni in Galante je rekel: če ima Privileggio le še iskrico časti v sebi, naj govori resnico, kajti le v tem slučaju je mogoče na milejšo sodbo od strani sodnega dvora in porotnikov. (Galante joče.)

Privileggio se uda in izpove, da je dobil od svojega očeta 200 K, da jih odda za obresti občini na njegov račun. On pa jih ni oddal, marveč sta to stvarno z Bigattom falzificirala dotično postavko.

Ko je bilo napovedano skontriranje blagajne na dan 20. sept. 1908., je Privileggio »popravil« knjige tako, da je neko postavko 10.000 K zvišal na 50.000 K. Galante je ugotovil do takrat že primanjkljaj 40.000 do 45.000 K.

Vsled teh manipulacij, izvršenih v naglici, je nastal v prid Galantu, Privileggiu in Bigattu plus 3000 K, katerega so si razdelili med seboj; Galante je dobil 1500 K, Bigatto 1000, Privileggio 500. Ta slednji pravi, da mu je Galante dal to kot remuneracijo ter da on ni nič vedel o tistem »plus«-u.

Privileggio prizna soudeležbo pri poneverjenju že omenjenih 2262 K 32 v in 3000 K za italijanski gimnazij. V letu 1908. je pobasal obtoženec tudi 300, 168 in 468 K računov sam v svoj žep.

Tudi ta obtoženec je večkrat potoval v Trst, Milan, Rim itd. Tudi on je imel metreso in je živel razkošno.

Francesco Bigatto.

Ta človek je bil pripeljan iz ječe, v katero je bil pred časom obsojen na 8 mesecev. Na vprašanje predsednikovo, če je kriv, je odgovoril: »Non Signor!«

Nekaj časa se je upiral, potem pa vendar začel priznavati.

Bigatto prizna, da je vedel za onih 200 K, katere je imel Privileggio oddati mestni blagajni, tudi uknjižbo je izvršil, ali bil je mnenja, da P. morda pozneje povrne ta znesek. Bigatto taji, da je dobil kaj od predujmov na plačo Galanta. Ali ta izpove, da mu je dal 100 K. Taji tudi, da je dobil od Galanta 1000 K »plus«.

Galante na to pove Bigattu resnico v obraz in dostavi, da se dobro spominja, da mu je Bigatto takrat rekel: »Ravno prav; imam plačati menico.«

Bigatto tudi noče nič vedeti o starih računih, 238 po številu, katere so poiskali v podstrešju, jih na novo prezentirali in dobili izplačane dotične zneske.

Razprava se bo nadaljevala jutri.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabriček (odgov. J. Fabčič).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorec«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsestnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delu (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Sprejme se učenec poštenih staršev, v starosti do 15 let, za sodovičarsko obrt. — Pismene ponudbe naj pošlje na Andreja Zgonca, sodovičar, Cerkljica pri Rakeku (Notranjsko). 17-6

Učenca ali učenko sprejme na stanovanje in hrano boljša družina. Govori se slovensko in nemško. Natančnejše se izve v ulici Torrente 16, prtlj., levo. 43-1

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

- IL RUBIN CASILE -

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s

N. Casile. konfeti Casile

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (silinge) popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfeti Casile K 4.—

Jorubin Casile, najboljši protisifilitično in pozitivno kriticilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishijas, vnetju zlez, poltnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojevalec urinivne kiseline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 350.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizganca Casile K 350. Kdor želi večji pojasnil, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor z curatno pošto zastoj in z vsi rezervo. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — V Gorici v lekarnah Cristofolletti in Tromba. 6-15

ODVETNIK DR JOSIP FERFOLJA

je otvoril v Trstu,

Via del Molino Piccolo št. 7, II. svojo pisarno.

Telef. števil 26-50.

Uradije tudi vsako sredo v Komnu pri „Smerdelju“.

22 1

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 78.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na običnem zboru dne 28. aprila 1912. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Vlagatelj se na razpolago hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 5%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1911. s 6%.

Stanje 31. dec. 1911.: Zadrugnikov 1863 z deleži v znesku 70.910 kron. — Hranilne vloge: 1.103.254-98. — Posojila: 1.068.002.—. — Rezervni sklad: 100.451-56. — Vrednost hiš: 383 538 29.

ODLIKOVANO

MIZARSTVO

: z električnim mehaničnim obratom :

ANT. ČERNIGOJ

Gorica, Tržaška cesta št. 18.

Izdeluje: vsa stavbena dela, okna, vrata, podove. — — — — — Zaloga pohištva omare, mize, postelje, stolice, okvirje, blazine in šuste. — — — — — Zaloga: Strugarskih in rezbarskih izdelkov. — — — — —

Zaloga oglja, drvi, premoga, koksa in staubenega materiala

Gorica, ulica sv. Antona 12 in ulica Vaccano.

Za obila naročila se toplo priporoča

Jožef Leban.

50 1

Lesene valovite vratnice

izdelek prve vrste priporoča tržaška tovarna za izdelovanje vratnic iz jeklene valovite pločevine in lesenih izloz

Ing. Ludvik Fischer

TRST-Rojan.

Sprejmo se spetnega in vpeljanega zastopnika za ta okraj,

Obširno zemljišče

v goriški okolici

se proda ali odda v najem.

Več se izve pri g. Tomažu

Martinuc, Bilje.

48-1

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič

Gorica

na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letu čas.

Uzorci na razpolago.

Specialist za izdelovanje oblek za enoletne prstovoljce.

Glavna zaloga

Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

Najboljše švicarske precizne ure „Schaffhausen“ in drug. raznovrstne ure zlate in srebrne. Trgovina z zlatom in srebrom, briljanti in diamanti ter optičnimi predmeti

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. državnih železnic in zaprisežen sodni cenilec

Gorica, Gosposka ulica, št. 25.

Syrup. Sarsaparillae
compes s sidrom.
Čisto kvl. Steklenica K 300 in 700.

Liniment s sidrom Capotol compes.
Nalepštilo za Pain-Expeller s sidrom.
Bolečino ublažuje
sredstvo za vdorjenje pri prehladu, revmatizmu, protinu itd. itd.
Skladišnica K — 20, 1-40, 2-20.

Železnato beljakovinska tinktura
s sidrom.
Za močvirnost in bledico.
Skladišnica K 1-40.

Dobiva se po lekarnah ali po naročilu od
Dr. RICHTERJEVE
lekarni „Pri zlatem levu“, Praga 1,
Elizabetna ulica 5.

Kupujte samo dvokolesa „Allena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bolidi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šitiranje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk
GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.